

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

بسمه تعالی

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

وزارت کشور - وزارت صنعت، معدن و تجارت
وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح - وزارت راه و شهرسازی
وزارت جهاد کشاورزی - وزارت امور اقتصادی و دارایی
وزارت نفت - وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات
جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران - بنیاد مسکن انقلاب اسلامی

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۰/۴/۶ به پیشنهاد شماره ۹۶۹۸۳ مورخ ۱۳۹۹/۶/۲۹ وزارت کشور (سازمان مدیریت بحران کشور) و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران آیین نامه نحوه تأمین، نگهداری و هماهنگی تجهیزات و ماشین آلات در مدیریت بحران را به شرح زیر تصویب کرد:

"آیین نامه نحوه تأمین، نگهداری و هماهنگی تجهیزات و ماشین آلات در مدیریت بحران"

- ماده ۱- در این آیین نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:
- ۱- سازمان: سازمان مدیریت بحران کشور.
  - ۲- قانون: قانون مدیریت بحران کشور - مصوب ۱۳۹۸-.
  - ۳- دستگاه های اجرایی: کلیه دستگاه های موضوع ماده (۲) قانون.
  - ۴- تجهیزات و ماشین آلات: آن دسته از ماشین آلات، وسایل و ابزارهای فنی و تخصصی که استفاده از آنها در مرحله پاسخ موضوع قانون، ضروری است.
  - ۵- فرمانده میدان: شخص حقیقی دارای صلاحیت و توانمندی های تخصصی لازم و از کارکنان یکی از دستگاه های موضوع ماده (۲) قانون که به تشخیص فرمانده عملیات پاسخ به بحران، منصوب و در سطوح شهرستانی، استانی و ملی مسئولیت تخصصی عملیات فرماندهی، برنامه ریزی، ساماندهی، مدیریت و رهبری صحنه یا منطقه وقوع حادثه یا سانحه را در کلیه ابعاد پاسخ به شرایط اضطراری متناسب با نوع بحران بر عهده دارد.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره .....
تاریخ ۱۴۰۰ / ۴ / ۹

۶- سامانه جامع مدیریت خطر حوادث و سوانح: سامانه‌ای متمرکز و برخط که توسط سازمان به‌منظور مدیریت یکپارچه خطر حوادث و سوانح راه‌اندازی می‌شود.

ماده ۲- سازمان ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه، فهرستی از تجهیزات و ماشین‌آلات ضروری یا مناسب برای ابعاد مختلف فرایند مدیریت انواع بحران‌های طبیعی و انسانی ساخت از جمله سیل، زلزله، آتش‌سوزی را اعلام می‌نماید. در این فهرست باید مشخص شود که هر یک از تجهیزات و ماشین‌آلات، به‌طور تخصصی مرتبط با کدام‌یک از دستگاه‌های اجرایی است. سازمان این فهرست را در زیرسامانه‌ای در قالب سامانه جامع مدیریت خطر حوادث و سوانح درج می‌نماید و ضمن به‌روزرسانی داده‌های ورودی، با توجه به ملاحظات امنیتی، دسترسی متناسب را برای هر یک از دستگاه‌های اجرایی فراهم می‌کند.

ماده ۳- هر یک از دستگاه‌های اجرایی موظفند ظرف سه ماه از تاریخ دریافت فهرست موضوع ماده (۲) این آیین‌نامه ضمن در اختیار قرار دادن بانک‌های اطلاعاتی تجهیزات و ماشین‌آلات مربوط، نسبت به ارزیابی جزئیات کاملی از تجهیزات و ماشین‌آلات تحت مالکیت خود و یا پیمانکاران همکار در پروژه‌های مرتبط شامل تعداد، وضعیت، محل استقرار و مانند آن را به سازمان اقدام نمایند. سازمان موظف است ظرف شش ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه بانک اطلاعات ملی تجهیزات و ماشین‌آلات مرتبط با مدیریت بحران را راه‌اندازی نماید و از طریق دستگاه‌های اجرایی نسبت به درج اطلاعات در زیر سامانه‌ای در قالب سامانه جامع مدیریت خطر حوادث و سوانح با قابلیت درج اطلاعات مکانی، توصیفی، عددی و فراداده در سطح کشور اقدام نماید.

تبصره ۱- بانک اطلاعات ملی تجهیزات و ماشین‌آلات باید به گونه‌ای راه‌اندازی شود که شامل اطلاعات خدمات مهندسی و پشتیبانی (لجستیک) و تجهیزات نوین در بخش خصوصی و اطلاعات مربوط به کارور (اپراتور)های تجهیزات تخصصی و آموزش‌های مورد نیاز ایشان نیز باشد.

تبصره ۲- کلیه دستگاه‌های اجرایی موظفند نسبت به ثبت اطلاعات تجهیزات و ماشین‌آلات موردنظر سازمان در سامانه موضوع این ماده اقدام و بانک اطلاعاتی را به‌صورت شش ماهه و نیز پس از هر بحران بروزرسانی نمایند.

تبصره ۳- سازمان‌های نیروهای مسلح بر اساس بند (ص) ماده (۱۴) قانون اقدام می‌نمایند.

ماده ۴- سازمان موظف است با بررسی و ارزیابی وضع موجود تجهیزات و ماشین‌آلات دستگاه‌های اجرایی و نیازسنجی مقابله با مخاطرات و مدیریت بحران‌های احتمالی کشور، فهرستی از کمبودهای تجهیزات و ماشین‌آلات متناسب با مراحل پاسخ و بازسازی را تهیه کرده و در اختیار دستگاه‌های اجرایی ذیربط قرار دهد تا تأمین اقلام فهرست یاد شده پس از تأیید سازمان، در لایحه بودجه سنواتی دستگاه اجرایی پیش‌بینی شود. سازمان موظف است نسخه‌ای از فهرست تدوین شده را جهت جلب مشارکت داخلی در زمینه دانش فنی طراحی، تولید و ساخت تجهیزات و ماشین‌آلات فنی و تخصصی توسط شرکت‌های صنعتی و نیز شرکت‌های فناوری و دانش‌بنیان در سامانه جامع مدیریت خطر حوادث و سوانح قرار دهد.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره .....
تاریخ ۱۴۰۰ / ۴ / ۹

ماده ۵- هر یک از دستگاه‌های اجرایی موظفند متناسب با وظایف خود، نوع و مقادیر تجهیزات و ماشین‌آلاتی را که برای مدیریت در بحران‌ها ضروری است به صورت سالانه نیازسنجی و برآورد کنند و در قالب دو برنامه دو ساله و پنج‌ساله، چگونگی تأمین نیازهای خود را اولویت‌بندی و برنامه‌ریزی نموده و به سازمان گزارش نمایند. سازمان پس از دریافت گزارش نسبت به بررسی وضع موجود و نیازسنجی ماشین‌آلات و تجهیزات مقابله با مخاطرات محتمل و وضعیت آسیب‌پذیری در نقاط مختلف کشور مراتب را به دستگاه ذی‌ربط و سازمان برنامه و بودجه کشور اعلام می‌نماید. تأمین بودجه تجهیزات و ماشین‌آلات اعلامی در اولویت تخصیص بودجه دستگاه‌ها قرار خواهد گرفت.

تبصره ۱- بودجه تجهیزات و ماشین‌آلات تخصصی مدیریت بحران برای آن دسته از دستگاه‌ها و نهادهای عمومی که فاقد ردیف بودجه عمومی و دولتی می‌باشند، به تشخیص سازمان از محل اعتبارات موضوع مواد (۱۶) و (۱۷) قانون تأمین می‌شود.

تبصره ۲- در شرایط اضطراری، چنانچه خدمات و امکانات دستگاه‌ها و نهادهای دولتی و عمومی غیردولتی به تشخیص سازمان به‌تنهایی کافی نبوده و تأمین آن‌ها به نحوی زمان‌بر باشد که احتمال خسارات جانی و مادی برود، حسب مورد، مؤسسه‌ها، شرکت‌های خصوصی و تعاونی‌ها موظفند پس از دریافت درخواست از ستاد ملی، استانی و یا شهرستانی، تجهیزات و خدمات لازم را به منظور هم‌افزایی در فرایند مدیریت بحران در اختیار ستاد قرار دهند. هزینه خدمات و امکانات ارزیه‌شده طبق تعرفه‌های قانونی و در صورت عدم وجود، بر اساس عرف، از سوی دستگاه سفارش دهنده پرداخت می‌شود. چنانچه تجهیزات و ماشین‌آلات موضوع این ماده در محل کارگاه قرار داشته و تحویل آنها موجب توقف کارگاه شود، مدت توقف با تشخیص کارفرما به‌عنوان تأخیر مجاز و یا تعلیق طبق ماده (۴۹) شرایط عمومی پیمان به قرارداد فی‌مابین دارنده دستگاه (پیمانکار) و کارفرما افزوده می‌شود. در صورت ورود هرگونه خسارت به تجهیزات و ماشین‌آلات موضوع این ماده، جبران خسارت، طبق نظر کارشناس رسمی دادگستری توسط سازمان انجام خواهد شد. کلیه هزینه‌های مذکور در این ماده از محل اعتبارات موضوع مواد (۱۶) و (۱۷) قانون تأمین می‌شود.

تبصره ۳- به منظور جبران خسارت احتمالی وارده به ماشین‌آلات و تجهیزات موضوع این ماده، هر یک از دستگاه‌های اجرایی می‌توانند از محل اعتبارات موضوع مواد (۱۶) و (۱۷) قانون، نسبت به خرید پوشش بیمه‌ای بی‌نام مطابق ضوابط مربوط در هر سال اقدام و حق بیمه مربوط را در لایحه بودجه سنواتی خود پیش‌بینی نمایند.

تبصره ۴- سازمان شیوه‌نامه اجرایی این ماده را با رعایت قوانین و مقررات مربوط و با اخذ نظر مشورتی شورای موضوع ماده (۶) این آیین‌نامه ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه، تدوین و ابلاغ می‌کند.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

شماره .....
تاریخ ۹-۴/۱۴۰۰

تصویب نامه هیئت وزیران

ماده ۶- به منظور تسهیل امکان بهره‌برداری از تجهیزات و ماشین‌آلات مؤسسه‌ها، شرکت‌های خصوصی و تعاونی در بحران‌ها در سطح ملی، شورای ملی متشکل از نمایندگان سازمان، اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، مجمع مشترک امور صنفی، اتاق تعاون ایران، وزارتخانه‌های صنعت، معدن و تجارت، وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، راه و شهرسازی، جهاد کشاورزی، امور اقتصادی و دارایی و نفت، بنیاد مسکن انقلاب اسلامی و جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران تشکیل می‌شود. شورای مشورتی استانی در هر استان از سازمان‌های استانی نهادها و دستگاه‌های مذکور تشکیل می‌شود. این شورا در سطوح ملی و استانی هر سه ماه یکبار و یا به طور فوق‌العاده حسب مورد به دعوت رئیس سازمان یا مدیر کل استانی سازمان تشکیل جلسه می‌دهد. دبیرخانه این شورا در سازمان و اداره کل متناظر سازمان در استان‌ها مستقر بوده و مطابق با شیوه‌نامه‌های فعالیت خواهد کرد که با اخذ نظر مشورتی اعضای شورا به تصویب سازمان خواهد رسید.

ماده ۷- تمامی دستگاه‌های موضوع مواد (۲) و (۱۵) قانون موظفند در زمان وقوع بحران، به تشخیص و دستور رئیس ستاد در سطوح ملی، استانی و شهرستانی موضوع ماده (۱۰) قانون، تجهیزات و ماشین‌آلاتی را که ستاد اعلام می‌کند، به مناطق حادثه‌دیده منتقل نمایند. متخلفین از این ماده مشمول مواد (۲۱) و (۲۳) قانون خواهند بود.

تبصره - در صورتی که دستگاه‌های یادشده، انتقال تجهیزات و ماشین‌آلات مذکور را مخل وظایف قانونی خود اعلام کنند، حسب نظر رئیس سازمان اقدام خواهد شد.

ماده ۸- وزارت نفت موظف است در چهارچوب قوانین و مقررات مرتبط، در مرحله پاسخ، با تأیید رئیس ستاد و یا رئیس سازمان در سطوح ملی، استانی و شهرستانی، متناسب با نوع و گستره مخاطرات، سوخت مورد نیاز ماشین‌آلات زمینی، هوایی و دریایی عملیات پاسخ را تا پایان شرایط اضطراری تأمین نموده و حسب اعلام نیاز هر ستاد، جایگاه‌های سیار سوخت‌رسانی را در مناطقی که ستاد یا سازمان اعلام می‌نماید، دایر کند.

تبصره - نحوه تأمین سوخت و وجوه دریافتی موضوع این ماده، تابع دستورالعملی است که ظرف دو ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه، توسط وزارت نفت با هماهنگی سازمان تدوین و ابلاغ می‌شود.

ماده ۹- وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات موظف است در چهارچوب بند (ذ) ماده (۱۴) قانون با هماهنگی سازمان، امکانات لازم جهت ایجاد شبکه‌های ارتباطی و اطلاعاتی سریع، امن، پایدار و دارای قابلیت طبقه‌بندی اطلاعات را تا پایان شرایط اضطرار برای مشمولین مواد (۲) و (۱۵) قانون فراهم نماید.

ماده ۱۰- نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران موظف است با همکاری وزارت راه و شهرسازی و سایر دستگاه‌های مسئول ترتیباتی فراهم سازد که جابجایی و نقل و انتقال جاده‌ای، ریلی، هوایی و دریایی تجهیزات و ماشین‌آلات مورد نیاز در مدیریت بحران به مناطق حادثه‌دیده و مجوزهای مورد نیاز در کمترین زمان ممکن انجام شود.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره .....
تاریخ ۹ - ۴ / ۱۴۰۰

ماده ۱۱- سازمان بر اساس میزان موجودی انواع تجهیزات و ماشین آلات هر استان، نقشه کشوری توزیع تجهیزات و ماشین آلات مورد نیاز در بحران را تهیه و ضمن تعیین نوع تجهیزات و ماشین آلات موجود در هر استان به تناسب میزان دسترسی و مخاطرات محتمل، منطقه بندی می نماید تا به گونه ای برنامه ریزی شود که در زمان وقوع بحران چنانچه تجهیزات و ماشین آلات استان محل وقوع بحران ناکافی و نیازمند پشتیبانی باشد به تشخیص فرمانده میدان و یا رییس ستاد ملی / استان / شهرستان نیازهای مربوط به تجهیزات و ماشین آلات برای مدیریت بحران از طریق همان منطقه تامین گردد.

تبصره - شیوه نامه اجرایی این ماده ظرف شش ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه توسط سازمان تدوین و به تصویب ستاد ملی خواهد رسید. منطقه بندی استانها با هماهنگی دستگاه های مسئول و استانهای معین تعیین شده برای هر استان انجام می شود.

ماده ۱۲- دستگاه های اجرایی موظفند نسبت به آموزش کاربرد تجهیزات و ماشین آلات، نرم افزارهای مربوط و تامین و توسعه منابع انسانی مورد نیاز جهت بهره برداری از تجهیزات و ماشین آلات تخصصی اقدام و گزارش عملکرد خود را هر شش ماه به سازمان ارایه نمایند.

ماده ۱۳- رؤسای ستادها در سطوح ملی، استانی و شهرستانی باید رزمایش های مشترک بین دستگاه های اجرایی، بخش خصوصی و تعاونی ها، شوراهای محلی و سازمان های مردم نهاد و مراکز منطقه ای جهت دسترسی سریع به تجهیزات و ماشین آلات را به گونه ای برگزار نماید که آمادگی خدمت به مدیریت بحران فراهم باشد و گزارش عملکرد خود را سالانه به سازمان ارایه نمایند.

ماده ۱۴- مسئولیت نظارت بر حسن اجرای این آیین نامه بر عهده سازمان است.

اسحاق جهانگیری
معاون اول رئیس جمهور

صه